

N A Š D O M

„Vri Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravištvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat uatisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

† Dr. Josip Jurij Strossmayer

Dne 8. t. m. je zatisnil velik mož svoje trudne oči k večnemu počitku, dr. Josip Jurij Strossmayer, škof v majhnem mestecu ravne Slavonije, v Djakovem. In zaplakala je za njim cela Hrvatska, zaplakal ves slovanski svet. Hrvatska je izgubila z njim svojega najslavnejšega sina, Jugoslovani svojega prvobornika, Slovani velikega ljubitelja slovanske misli. Ob splošni, globoki žalosti in ob velikanski udeležbi iz hrvatskih in drugih slovanskih dežel položili so velikega pokojnika v djakovski stolni cerkvi, katero je sam sezidal, dne 14. t. m. v hladni grob.

Škof Strossmayer je bil mož izrednega duha, velikih misli in odločne volje. Ko se je l. 1860. posvetovalo o preustrojni avstro-ogrski države, poklicali so tudi škofa Strossmayerja, da odda svoj nasvet. Postavil se je takrat odločno na stran Čehov, ter zahteval po njih vzoru samostalnost hrvatskih dežel. Njegova zahteva se ni izpolnila, trojedina Hrvatska se je razdelila in sicer se je Dalmacija priklopila avstrijski državni polovici, Hrvatska in Slavonija pa k ogrski. Zadnjima dvema deželama se je dala sicer nekaka samostalnost, ki pa je postala vsled mažarskega nasilja vedno manj pomembna.

Toda Strossmayer svoje misli ni opustil, ampak jo razširil na celi slovanski jug ter deloval za nje uresničenje. Ko so se jugoslovanski narodi, Srbi in Bulgari, bojevali za svoje osvoboditve izpod turškega jarma, ko je vrelo tudi v Bosni in Hercegovini, bil je v ozki zvezi z voditelji gibanja za osvoboditve. S srbskim knezom Mihaelom si je skrbno dopisoval ter delal z njim osnove, kako bi se utemeljila jugoslovanska država, seveda pod močnim vrhovnim žezlom habsburške vladarske rodovine. Kakor so bili Habsburžani nekdanji cesarji velikega nemškega cesarstva, ki se je raztegal od Adrije do Belta, tako bi

naj bili poslej, ko so jim pruski kralji iztrgali prvenstvo pri nemških deželah, cesarji severnih in južnih slovanskih dežela.

Škof Strossmayer je objemal vse Slovane

skih, omikanih narodov. Skrbel je za vzorno in visoko naobraženo duhovščino. In ni se omejil samo na duhovščino svoje škofije, ampak mislil je vedno na vse hrvatske duhovnike. Daroval je velike svote za izobraževanje bosanskih in ercegovskih duhovnikov-frančiskanov, dokler še niso bile v teh dveh deželah cerkvene razmere urejene, vsem hrvatskim duhovnikom je odprl zopet zavod sv. Jeronimija v Rimu, svojo duhovščino je dal sam v bogoslovskem zavodu vsestransko izobraževati ter jih pošiljal tudi na različna vseučilišča. S prekrasnimi govori in pastirskimi listi bodril je svoje ljudstvo k zvestobi do katoliške vere in k izpolnjevanju krščanskih dolžnosti. Kjer ni vere, tam ni npravnega življenja, in kjer ni npravnega življenja, tam ljudstvo mora propasti umstveno, telesno in gmotno. Kjer ni vere, tam tudi ni prave ljubezni do bližnjega, kjer ni ljubezni do bližnjega, tam tudi ni pravega rodoljublja, tam vlada le sebičnost, samopašnost in izsesavanje slabšega.

Za omiko je poskrbel narodu kakor nihče doslej pred njim. V njegovi škofiji se je z njegovim denarjem ustanovljala ljudska šola za ljudsko šolo, tako da je kmalu imelo 38 župnij 71 šol. Podpiral je z darežljivo roko tudi vse srednje šole, učiteljske pa je dal sam na svoje stroške sezidati v Djakovem. Vlada ni hotela razvoja hrvatskega šolstva, tem bolj se je zanj pobrigal škof Strossmayer. A tudi to je bila njegova skrb, da se i razumništvo izobrazuje v hrvatskem jeziku in hrvatskem

duhu. V saboru je z velikim navdušenjem zahteval hrvaškega vseučilišča v Zagrebu ter prvi položil 100.000 K za njegovo ustanovitev. Otvorilo se je l. 1874. Že prej l. 1867. je ustanovil jugoslovansko društvo (akademijo) za znanost in umetnost ter mu položil temelj z enim milijonom kron. L. 1883. je ustanovil v Zagrebu galerijo slik, katerih

z veliko ljubeznijo, a najgorkeje mu je bilo srce za hrvatsko domovino, koje udani sin je bil od zibe do groba. Dvoje je hotel ohraniti in dati Strossmayer svojemu narodu, vero in omiko, kajti bil je prepričan, da le vera in omika bosta njegov narod naredili nepremagljiv in ga potisnili z močno silo v vrsto drugih evropskih kršćan-

je sam veliko nabral z ogromnimi stroški. V Djakovem samem si je postavil krasno stolnico, katera bi že naj po svojem slogu opominjala združenje rimske in ruske cerkve, za koje združenje je veliki Strosmajer vedno deloval.

Velik je bil Strosmajer v vsem svojem delovanju, za to ga občuduje ves svet in se klanja njegovemu dubu in njegovim delom. Med Slovani pa, kojih vzor in dika je bil, mu naj ostane večni spomin!

Rusko-japonska vojska.

Na morju.

Dne 16. t. m. je odplul admiral Roždestvenski s svojim brodom od otoka Madagaskar. Vse je mislilo, da se pelje nasproti tretjemu brodomu, ki je plulo takrat pod poveljem admirala Nebogatova skozi Sueški prekop. Toda Roždestvenski je varal ves svet, posebno pa Japonce. Naenkrat se pojavi dne 8. t. m. v morski ožini Malaka. In sedaj se že nahaja v Kitajskem morju. To je hudo prestrašilo Japonce. Medtem ko so mislili, da se še nahaja rusko brodovje kje pri Afriki, pojavilo se je že v Kitajskem morju. Pa še na drug način je varal Roždestvenski Japonce. Še dosedaj namreč ne vedo, kako močno je njegovo brodovje. Pri belem dnevu je plul s svojimi ladjami mimo mesta Singapore, in vendar tudi sedaj ne vedo, kako močno je brodovje. Še par dni potem so se prepirali po časopisih različni poročevalci in pomorščaki v Singapore. Eni so namreč trdili, da je plulo mimo celo brodovje, drugi pa, da so manjkale štiri velike oklopnjače. Tudi poročila, ki so sledila v teku minolega tedna, so bila različna. Ena ladja je videla brodovje 42 ladij močno, druga celo 67 itd. Dosedaj je tudi že došlo nekaj poročil, da se je vnela tu ali tam bitka med ruskim in japonskim brodom, toda vse te vesti so se izkazale dosedaj kot neresnične. V sled toliko poročil od vseh strani se tudi ne ve, kje je pravzaprav zdaj Roždestvenski. Tudi o tretjem brodomu (Nebogatov) se ne ve, kje je, ne kedaj je odplulo iz luke Džibuti, ki leži na afrikanskem obrežju. Mogoče, da je že došlo brodovje Roždestvenskega, ali pa je k večjemu 10 dni za njim.

Angleški krogi so glede sil sovražnih brodovij sledečega mnenja: Japonci imajo štiri bojne ladje 1. razreda, Rusi pet; Japonci eno bojno ladjo 2. razreda, Rusi šest; Japonci imajo osem oklopnih križark, Rusi tri. Pač pa se sodi, da je japonsko topništvo silnejše od ruskega. Poleg pomožnih križark imajo Rusi še pet drugih atlantskih parnikov, ki so jih v maju lanskega leta kupili od francoskih in nemških družb. Ti parniki so oboroženi s 6 in 12 colnimi topovi, poleg tega ima baltiško brodovje še 8 rušilcev torpedovk in 3—4 topničarke. Japonci sami priznavajo, da se je rusko moštvo na svojem potovanju izurilo. Določila nevtralnosti dovoljujejo ruskim in japonskim ladjam, da smejo po tri skupaj po 24 ur biti v nevtralnem pristanišču, da si nabavijo potrebnega, ali da si popravijo poškodbe.

Vse vesti soglašajo v tem, da se bo vnela kmalu med obema sovražnima brodoma velika bitka, v kateri se bo odločilo, kedo bo gospod v Japonskem morju. Prvi nasledki korajžnega prodiranja v bližino Japonske so se že pokazali. Vrednost japonskega denarja je že padla na borzi. Istotako so tudi zvišale vse angleške zavarovalne družbe zavarovalnino za ladje, ki vozijo vojno potrebščino Japonski. Če zmagajo na morju Rusi, potem bodo gotovo odrezali dovoz živeža in streljiva japonski armadi v Mandžuriji, če pa zmagajo Japonci, preteklo bo zopet celo leto, predno morejo Rusi postaviti novo brodovje. Sedaj se doma pridno gradijo ladje. Novo, četrto brodovje odide tekom enega meseca za Roždestvenskim. Kajti Rusija se je odločila na vsak način nadaljevati vojsko in noče o kakih mirovnih pogajanjih ničesar slišati.

Na suhem.

Iz bojišča v Mandžuriji ni nikakih posebnih poročil. Rusi se počasi umikajo na svoje utrjene postojanke, kjer se hočejo zopet ustaviti Japoncem. Kje se to zgodi, se sedaj ne ve, bržkone ob reki Sungari. Novi poveljnik Linevič je toliko previden, da nič ne izda o gibanju svojih čet, dočim je imel Kuropatkin navado o vsaki stvarici poročati v Petrograd. Zato so sedaj Japonci

na slabšem, ker ne vedo, kako je ruska armada razvrščena, oziroma kje je njena glavna moč. Linevič je baje izjavil, da se bo umaknil v Sibirijo, če se mu ne posreči obdržati Harbina. Če pa med tem zmagajo Rusi na morju, mu pa tega ne bo treba.

Mladinska organizacija.

Za knjižnice naših bralnih društev. Knjižnica mora biti vsakemu bralnemu ali izobraževalnemu društvu najbolj pri srečju, najdražji in najmilejši zaklad. Kjer se za knjižnico ne skrbi mnogo, tam društvo ne bo mnogo doseglo. Vse delovanje nima pravega zrna, ampak je le bolj za zunanje slavo odbora in društva. Kjer pa je knjižnica središče vsega društvenega delovanja, dotični kraj se sme blagrovati. Zopet se nam je doposlala knjižnica, ki bi ne smela manjkati v nobenem bralnemu društvu in bi se naj pridno prebirala. „Kruca na Slovenskem Štajerskem“ je knjigi naslov in se dobi na naročilo: „Tiskarna sv. Cirila, Maribor“ za 30 vin. s poštnino vred. V knjigi se podaje zanimiv kos iz naše slovenske zgodovine, zanimiv posebno za Mursko polje in Slovenske gorice. „Tu so tak razbijali — no napravili telko kvara — da ne dveri, ne peči, — mize, stola nit' omara — lonca skede, verčeka — ne blo najti celega.“

Benediška mladeniška zveza je imela v zadnjih dveh mesecih tri poučne shode. Na drugem letošnjem shodu je bilo končano razlaganje občinskega volitvenega reda za Štajersko, ki nas je jako zanimalo. Res potrebno je znati zavednim mladeničem ta red, da lahko uspešno pomagajo ob volitvah. Agitatorjev nam predostokrat pri-manjkjuje, zato pa pri občinskih volitvah marsikje propademo. Ti se morajo vzgojevati v naših zvezah. Za nas ne sme biti vse eno, kdo vlada v naših občinah ali zvesti Slovenci ali nemškutarji. Ako so občine v slovenskih rokah, je ob raznih volitvah dobro za nas, ako pa ne, prihaja po nasprotnih županij in odbornikih vse mogoče zlo na naše ljudstvo. Mladeniči, vzemimo torej dostokrat v roke dr. Dečka knjigo: Občinski red. Vsako bralno društvo naj bi jo imelo. Tudi „politični katekizem

Vstal je!

Črtica. Spisala M. Topolnikova.

Težke železne verige mu režejo v meso, kot bi ga kedo zbadal z brušenim mečem. Uprta na mokro steno zraven trdega slamanatega ležišča v temni ječi je srepo strmel v gluho noč, ki ga je obdajala.

Skozi malo, z debelim železjem omreženo okno je sijalo na tisoče trepetajočih zvezd s polnočnega neba; njih srebrni trakovi so padali migljaje na umazano slamo, plazali po mokri steni in se poigravali z jetnikovi zauršenimi lasmi. Slednjič so zopet izginili skozi umazano šipo...

Zlata zora, še nekoliko spojena z lučjo plamtečih zvezd, odseva v jutranji rosi, da se ti zdi, kot bi bili nasuti sami dragoceni bleščeči biseri. Temno-modro nebo se vspenja od vzhoda do zahoda kakor velikanski obok in niti meglice je ni, ki bi motila to temno-višnjevo barvo.

Z jutranjo zoro obdane ulice pod jetnikovim oknom ožive naenkrat. Goste trume ljudi hité po njih. Srečo, mir in zadovoljnost bereš na vseh obrazih in žive, dasi nekako resno zroče oči ti naznanjajo, da

vlada tudi doli v prsih, tudi v nikdar mirnem srečju danes mir...

Velika noč!

Že spomin na njo vzbudi v človeškem srečju neko neznano srečo, neko neskončno blaženost, katero drugače malokdaj občuti. Misli mu pohite v daljne, daljne čase, ko je skoro pred 2000 leti trpel za grešni rod Oni, ki je prinesel človeštvu odrešenje, srečo, mir, po katerem je v greh zatopljeno ljudstvo tisočletja in tisočletja hrepnelo. In v srce mu zaveje globok čut hvaležnosti do neskončne dobrotljivosti Stvarnika. Vse se mu zdi tako skrivnostno, tako veličasno, kot nikdar. Pri srečju mu postane tako gorko, da bi najraje padel na kolena in molil... molil...

Kdo bi se čudil, videč, da se orose oči soseda, klečečega v osamljenem kotu domače cerkvice, v tistem hipu, ko zadoni s kora najkrasnejša, najlepša pesem, kar jih je človeško uho kdaj slišalo:

Zveličar gre iz groba,

Ob moč je smrt, trohno! Aleluja!

Vstajenje, čas največjega veselja za človeštvo, se v hipu spremeni v najlepšo daritev, katero poklanjajo človeška srca za

bedni rod trpečemu Izveličarja. Zastonj se trudijo usta, da bi brala iz mašne knjige trpljenje Križanega, zastonj se trudijo ponavljati molitve, ki so jih že molile tolikokrat. Solze dero po lici in sree se krči pri misli, da ni vredno tolike milosti, kakoršno je danes poslalo nebo.

Vendar, ali ni spoznanje lastne nevrednosti pred Vsemogočnim najboljša, najglobljejša molitev? — — —

Jetnik se je sklonil ob svoji postelji in globoko zastokal. Kolikokrat ga je že našla jutranja zarja z zobmi škripajočega, preklinjajoč sebe in svet, preklinjajoč pravico, ki ga je tako strašno obsodila... Rohnele so nevihte, divjali viharji, a on je preklinjal, stresal železje, rožljal z verigami v svoji mokri, samotni ječi, kot bi hotel prepiti, prekričati bobnenje v naravi. Tako je navadno prebedel celo noč, preklinjajoč cele dneve grozno usodo, dasi mu je nekaj prigovarjalo, da je zaslužil še mnogo, mnogo več, kakor to ječo, da je zaslužil — smrt.

Življenje na ulicah je utihnilo. Zvonovi bližnje cerkve so se oglašili iz visokega, kakor opominjajoči prst v nebo molečega

za Slovence" nam zadostno pojasnjuje razne volitve. — Na tretjem poučnem shodu smo pregledovali društveno knjižnico radi strokovnih knjig. Imamo jih že lepo število iz zgodovine in krajepisja ter iz narodnega gospodarstva. Na priporočilo duh. voditelja smo hitro segnili po njih. Udje bralnih društev navadno najrajši čitajo povesti, strokovne knjige pa pustijo pri miru. Toda to ni prava pot k pravi izobrazbi. Izobrazba in potrebno znanje se posebno pridobiva iz strokovnih knjig. — Četrti poučni shod 2. aprila je bil prav zanimiv. Govor duh. voditelja nam je pojasnil pomen domačih knjižnic. Vsaka slovenska hiša imej svojo domačo knjižnico. Skrb za njo morajo imeti mladeniči, dekleta. Knjigam se odloči poseben prostor v omari, marsikje se najde že posebna omara za knjige. Če le mogoče, dajo se knjige vezati. Ako se knjige, kupljene vsako leto, uvrste v knjižnico, ta kmalu naraste. Poleg potrebnih nabožnih knjig kot so: katekizem, evangelij, zgodbe sv. pisma, življenje svetnikov itd. naj bi bilo najti povsod tudi knjig za stanovsko izobrazbo in za gospodarski napredek. Žalostna resnica je, da premnogi naši ljudje ne marajo za gospodarske knjige, zato jih dostikrat lahkomišljeno uničijo. Kaka škoda! Dober domoljub in vrl gospodar odloči vsako leto primerno svoto za knjige in časnike. Časnike shranjuje, jih da na koncu leta knjigovezu in jih uvrsti v svojo knjižnico. Bodi ponos vsake slovenske hiše lepo urejena, bogata domača knjižnica. Naj spozna na njih tudi tujec, da smo izobraženi narod. — Po govoru smo še pogledali v vprašalno škatljo. Polna je bila raznih vprašanj. Razgovor o njih je bil kaj poučen in zabaven. — Ko bi se hoteli pač vsi mladeniči okoristiti s poučnimi shodi! Žal, da jih je mnogo, ki ne pridejo blizu. Kaj bo iz takih? Navadno suroveži, nevedneži in zapravljivci. Prihodnji poučni shod bo v nedeljo 7. maja. Slavnoznani čebelar Jurančič bo govoril o čebelarstvu. Tedaj pa na svidenje v polnem številu!

Dekliška zveza benediška pridno deluje. Trikrat je v zadnjih mesecih zbrala svoje članice. Pri dveh poučnih shodih smo brale iz „Vrle gospodinje“ članke o potrpežljivosti, pohlevnosti in krotkosti vrle

gospodinje. Po branju še nam je to in ono v članku pojasnil govor duhovn. voditelja. Razven tega je bil razgovor o raznih zadevah in potrebah naše zveze. Dne 26. marca smo se sešle k občenemu zboru ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Kdo se je bolj veselil kot me deklice nje lepega napredka? Dobrega pol leta deluje in je zbrala skupaj 282 kron 50 v, od tega ostane družbi 240 K 24 vin. Seveda se je največ nabralo pri Sv. Benediktu, pa požrtvovalne so bile tudi naše sestrice pri Sv. Ani, pri Sv. Antonu in pri Sv. Trojici, ki so tudi zbrale lepe svote za našo podružnico. Kako plemenit je ta trud! Bodi naša skrb letos, da spravimo skupaj zopet vsaj 200 kron. Tako bomo delovale po namenu naših zvez, ki naj bi povsod zlasti navadno ženstvo vabile na delo za družbo sv. Cirila in Metoda. Odbor podružnice je sledeči: Roza Dokl, predsednica, Frančiška Črnko, namestnica, Mat. Tomažič, tajnica, glavna blagajničarka je Amalija Letnik, nje pomočnice doma vse odbornice naše zveze, pri Sv. Ani pa Micika Poš, pri Sv. Antonu Ana Zimič in pri Sv. Trojici Ivanka Škof. Sedaj pa le čvrsto na delo! Zbirajmo pridno kot čebelice doneske za družbo! Prihodnji poučni shod bo na belo nedeljo. Obeta se nam nekaj posebno zanimivega, zato se ga udeležimo vse do zadnje.

Dekliška zveza „bralnega društva“ pri Sv. Antonu v Slov. gorica h šteje letos 45 udov. Na občenem zboru dne 9. aprila se je izvolilo to-le voditeljstvo: voditeljica Zalika Kocuvan; namestnica Genovefa Klemenčič; tajnica Ivanka Borko; knjižničarka Ana Zimič; blagajničarka Zalika Kavčič. Zveza si prizadeva, kolikor mogoče vsestransko doseči namen, naznačen v „Opravniku“. — Če ni posebne ovire, se vrši vsak mesec en poučni shod, in sicer ob nedeljah ali praznikih, ob katerih je tudi napovedan shod Marijine družbe. Tako pa je tudi udeležba vsikdar jako dobra. Na prvem poučnem shodu dne 6. jan. t. l. je govorila Milka Šegula: Ljubimo svoj jezik. Pevajmo rade slovenske pesmi. Čitajmo pridno dobre časnike in knjige. Ana Zimič: Le čednostno dekle je dobra Slovenka. Dne 5. febr. Milka Šegula: O lepoti slovenske

pesmi. Duhovni voditelj: O varčnosti. Dne 9. aprila Zalika Kocuvan: Bodimo delavne, če hočemo postati dobre gospodinje. Zalika Kavčič je deklamovala Gregorčičevo: V pepelnici noči. Duhovni voditelj: Beseda za družbo sv. Cirila in Metoda. — Na prvih dveh shodih je bilo tudi več krajših deklamacij.

Katoliško-narodno dijaštvo slovensko bo imelo v drugi polovici avgusta, o priliki III. slovenskega katoliškega shoda, svoj sestanek. Podrobnosti se bodo še objavile. Katoliško-narodno dijaštvo slovensko ima geslo: Na delo krščansko!

Akadem. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu je popolnoma v rokah liberalnega vseučilišnega društva „Triglav“. Doslej je podružnica prirejala navadno plese v korist družbe ter za plese izdala ves denar, ki ga je med letom nabrala pri udih, letos pa tudi plesa ni več priredila, ampak spi spanje pravičnega. Slov. kat. akademično društvo „Zarja“ in pa zmerno liberalno društvo „Tabor“ zahtevata vsaj občni zbor podružnice, a „Triglav“ se boji za odbor, in tudi občnega zbora ne skliče. Že mladim liberalcem se vidi, da jim ni za narodnost mnogo, če niso sami prvi zraven!

Ali so si Slovenci bratje? Katoliško akademično društvo slovensko „Danica“ na Dunaju je pisalo liberalnemu društvu „Ilirija“ v Pragi pismo ter je nazvalo „bratsko društvo“. Vsled tega so bili mladi „Ilirijani“ razburjeni ter odpisali „Danici“, da jih to društvo ne sme več nazivati „bratsko“. Težko je razsoditi, ali so „Ilirijani“ tako otročji ali tako nesametni, da se od slovenskih bratov-dijakov ne pustijo nazivati brate! Vsekakor je to žalosten pojav za Slovence, da se v liberalnih akademičnih društvih nahaja tako nestrpna mladina!

Samouk.

Čim več znaš, tem več veljaš; ali: znanje da veljanje, pravi pregovor. Z znanjem si človek najlažje pridobi ime ali pride na dober glas. Znanje in veljanje hodita skupaj isto pot. Kdor ni po rodu odličen, lahko postane po znanju veljak

stolpa, da je odmevalo krog in krog v jasno spomladansko jutro, kakor bi se čule milozveneče pesmi nadzemeljskih bitij. Vesela aleluja!

Zvonili so, vabili vernike, da dostojno slavijo vstajenje Gospodovo.

Jetnik se je zganil, ko je slišal te mile, v zgodnjem jutru še milejše glasove. Vzdrhtel je na vsem telesu, dvignil glavo, kakor bi hotel vprašati, zakaj vse to. Tisti trenutek se mu razjasni spomin, srce se mu bolešno skrči in ustni mu nehote zašepčeta: „Velika noč...!“

Da, „Velika noč“, a kje jo praznuje on? Kje? V temni, mokri ječi, vkljenjen v težko železje. Sam sredi temnih, neprodirnih zidov...

Jetnik se zgane, nasloni ob zid. Sapa mu je težka, železje ga tako tišči, gloda do kostij, kot še nikoli.

Vstajenje...! In on?

Misli mu pohité preko omreženega okna, preko debelih zidov, ki ga zapirajo že leto in dan, preleté mu gore in doline, reke in gozde, preleté dolgo vrsto let njegovega življenja in on je — v rodni vasi

kot mal, nedolžen otrok, bivajoč na konci vasi v majhni bajtici sam z materjo. Revščina po vseh kotih, kamor pogledaš; niti potrebne obleke, niti kruha nimata... In vendar, kolika sreča vlada v mladem, nepokvarjenem srečju — — —

V spomin mu pride, kako sta obhajala zadnjo veliko noč, predno mu je umrla mati. — Klečal je pri mamicini cerkvi in držal skenjeni roki. Molil ni, ker je poslušal prekrasno petje pevcev na koru, ker je gledal z zlatom pretkane plašče duhovnikov pri altaru. Zadremal je v materinem krilu...

Sanjal je o trumah angeljev, pevajočih, kakor še ni slišal nikdar. Med sabo so imeli malo dete Jezuščka, katerega so opevali z divno glorio. Nadalje vidi drugo trumo s trpečim Jezusom. Angelji ga tolažijo in mu brišejo krvave rane. In slednjič, oh kako je bilo lepo, pride tretja truma z vstalim Izveličarjem mogočno pevajoč: „Kristus je vstal! Aleluja!“ Vstrepeče in se vzbudi iz lepih sanj... Tako je praznoval veselo vstajenje majhen, nedolžen otrok!

Jetnik je globoko vzdihnil. Morda si

je želel te mladinske sreče, te blaženosti? Morda!

Izginila mu je ta slika njegove prve, največje sreče in vrstile so se za njo druge. Še se je spominjal, ko je kot zal mladenič peval po vasi, da ga je vse poslušalo. Ni še mu šlo iz spomina ono veselo vstajenje, ona Velika noč, ko je v zboru pevceve na koru proslavljal vstalega Izveličarja s petjem: Aleluja!

In sedaj? Srce se mu bolešno krči pri spominih, ki se mu zde kot zora, ki je prehitro zašla. Da bi premišljeval dalje, pregledal nadaljno stezo svojega življenja, ki ga je pripeljala od nekdanje sreče v to ječo, vodila po največjih pregrehah in hudobijah ter slednjič privedla na cilj — ni imel poguma. Bolešno je vzkliknil, ker je

Bridki spomin nekdanje sreče — seka! mu krvave rane!

Zvonovi cerkve se zopet oglase; zvonilo je k povzdigovanju. Petje utihne, verniki pa na prsa se trkajoč molijo vstalega Izveličarja.

Jetnik se strese, slišavši zvonove kot klic k pokori, vztrepeta in se zgrudi na

pa trudit se móra in pridno si nabirati znanje sam in skrbeti zanj. Bogastvo se lahko podeduje, k bogastvu pride lahko kdo brez lastnega prizadevanja, če mu je le sreča mila, znanje se doseže s prizadevanjem, četudi je komur sreča nemila. Nadarjenost se mogoče včasih tudi podeduje, pa to ni znanje, to je še le velika puša, ki da posestniku slabo spričevalo, če je zanemarjena. Hvaliti se z nadarjenostjo niti ni lepo, z delom, če ti gre naglo in spretno izpod rok, pokaži svojo zmožnost! Krokar se je tudi nekdanj hvalil, kako imenitno zna peti, pa si ni upal z glasom na dan, zato mu tudi ptice niso verjele, in še predno je izustil svoj nerodni „kra“, so ptice že vedele, da ni imeniten pevec. Pa pri pticah še to gre vse lažje, ker kar je žvrgolel stari, ponovi mladi. Pri ljudeh pa se zahteva več; ni zadosti znati samo to, kar znajo stari, ki so pred nami; mladi morajo znati več, morajo napredovati. Pa brez lastnega truda še mladi starih ne dosežejo, kakor pravi pregovor: mojstrov sin dostikrat ni imena vreden. Zato je učenje naša naloga in ker se moramo sami učiti, če hočemo kaj znati in veljati, zato smo vsi samouki ali vsak človek je za se samouk.

Beseda samouk ima še drug pomen. Slovenci smo poleg drugih narodov v državi pastorki in vsi neslovanski narodi so naše mačehe, ker ne dobimo od njih, kar zaslužimo in kar nam gre; ne privoščiijo nam potrebnih slovenskih šol, srednjih in visoke; drugače bi se mi česar naučili, bi kaj znali in bi kaj veljali; to pa ne sme biti, pravijo mačehe. Nemške šole nam usiljujejo, da bi mi v šoli čas trčili in bi se učili nemški marjati, kakor pravi naš slavni Slomšek. Pa saj veste, da otrok, ki se še v šoli komaj uči govoriti, ne postane zelo moder. Kaj bi se mi v šoli govoriti učili in ponavljali nerodne besede, ki so samo na jeziku, saj me je vendar že mati učila govoriti lepo slovensko besedo, zato ostanem pri tej, ker mi ta najlepše teče in najbolj gladko! Čemu mi je potemtakem srce in razum? Srce zlasti potrebuje hrane v šoli,

kolena... Preteklo je že mnogo let odkar ni bilo njegovo oko mokro, a sedaj so mu tekle goste solze po razkavih licih na trdo ukovana prsa.

Sveto opravilo v cerkvi je končano. S srečo, zadovoljnostjo na obrazih, z mirom v srcih so se vračali ljudje iz cerkve...

Velika noč, vstajenje Gospodovo je prineslo spravo grešnega človeštva z večnosmiljenim stvarnikom, a prinesla je tudi grešniku, skesanemu jetniku srečo, mir, mir, katerega ni vzbudil že leta in leta. Klečal je na slami, prelivajoč solze in molil ter slavil Gospoda z prekrasno alelujo.

Tako veselega prerojenja, tako vzvišenega vstajenja pač ni nikdo obhajal kakor — on.

Uganka.

Neki mož je nesel enega volka, eno kozo in eno zelno glavo. Prišel je do brvi, ki je bila tako ozka, da je mogel samo eno reč čez njo nesti. Ako je pustil volka in kozo skupaj, požrl mu je volk kozo, ako je pa pustil kozo in zelno glavo skupaj, požrla mu jo je kozo. Kako je prenesel mož vse stvari čez brv, akoravno je smel samo eno stvar istočasno nesti, da se ni nič zgodilo.

to je treba blažiti z večnimi resnicami, ki so oblečene v mišne pripovedke in lepe pesni. Tudi razum mora obilo nabirati tega, kar bomo potrebovali danes ali jutri, računstvo n. pr. je vsak dan potrebno; če znamo zgodovino in zemljepisje, se lahko zamislimo v svet in njegovo preteklost; naravoslovje in zvezdoslovje odgovarja ukaželjnemu na mnoga vprašanja, ki si jih je sam večkrat nalagal, pa si ni mogel odgovoriti; vsega tega in še mnogo več bi bilo treba znati, to je znanje, ki ima človek za kaj prijeti, o tem se lahko pomenjuje s svojimi bližnjimi prijatelji; o vsem tem pa vemo dosti povedati, ne da bi znali nemščino, nemščine pa se bomo rade volje takrat učili, ko bomo spravili pod streho, kar nam je bolj potrebno.

Naše mačehe nečejo vedeti, kaj mi potrebujemo, pa nas tudi ne vprašajo, kaj si mi želimo: nudijo nam samo malovredne gobe, ki se sicer na videz blišče, pa so tudi tem manj vredne; taka prisiljena goba je nemščina za slovenske otroke v zgodnjih letih, ki so potrebni v prvi vrsti prave šolske izobrazbe, nemški znati pa vendar še ni šolska izobrazba, sicer bi nemškim otrokom ne bilo treba hoditi v šolo, ako zna že človek vse, če zna nemški, pa vendar hodijo.

Ker torej nimamo dovolj višjih šol in se mnogokje na ljudski šoli zgubi mnogo dragega časa radi nemščine, zato si moramo Slovenci na drug način pripomoči do znanja: moramo posnemati kukavico, ki zraste sicer med ptujimi ptiči, takorekoč pri mačehi, n. pr. med udebi, ko pa je godna, ne budka, kakor udeb, ampak kuka. Dasi nemščina vpliva na nas in se nam vsiljuje v šoli in v življenju, mi vemo, da je nepotrebna muka baviti se z njo, zlasti za mlade šolarje. Mi hočemo biti in ostati Slovenci, in skrbeti za potrebno izobrazbo in znanje, nemščina pa pride še le tedaj na vrsto, ko bomo dovolj izobraženi in utrjeni v narodni zavesti, tako, da nam nemščina ne bo več pavovo perje in se nam ne bo zdela več vredna, ko naš mili materni jezik, ko bodo prišli tisti časi, da bo vsak priprost Slovenec toliko izobražen, da spozna zanjke, usodepolne slovenskemu življu med nami; tedaj bo tudi uvidel, da vkljub temu, da zna govoriti nemški, lahko ostane zvest svojemu narodu in materinščini, kar si bo štel tudi v dolžnost.

Pogoj pa, da dosežemo izobrazbo, sledi: učiti se moramo, koliko koža drži, skrbeti za slovenske šole in jih zahtevati. Če jih pa ne dobimo, ondaj hočemo mi sami žrtvovati prispevke za družbo sv. Cirila in Metoda, ki podpira in ustanavlja slovenske šole, kjer jih je krvavo treba. Česar se pa v šoli nimamo prilike učiti radi pomanjkanja časa in višjih razredov, to hočemo izpopolniti v naših bralnih in izobraževalnih društvih. Taka društva so naše ognjišče, po katerem se nam posreduje potrebna izobrazba, so tisto torišče, na katero se bomo še na stare dni s hvaležnostjo zmislili, da smo si tukaj, kakor v drugi šoli kopicili znanje. Če pa mi Slovenci kakor zapuščene pastorki sami podpiramo svoje šole, sami žrtvujemo za bralna društva ter se priganjamo k učenju, ne da bi dobili pomoči od drugod in se torej sami šolamo in vkljub slabim razmeram nočemo zaostati za drugimi narodi, potem v resnici naš narod zasluži ime s a m o u k. Pa da še le to! Dokler smo samouki, še bomo odbijali sovražne napade. (Konec prih.)

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Vesele velikonočne praznike želimo vsem! In lepše vreme tudi, kakor je imamo že prva dva dni v velikem tednu. Je pač mesec april in od tega naše ljudstvo že od nekdanj ne pričakuje mnogo lepega vremena. Zato pa že poje stara slovenska pesem: „Nič aprilu ne zaupaj, če je topel, zelen breg; burja, krivec le zasukaj, brž je mraz, pobeli sneg!“ Vendar čez slabo aprilovo vreme jadikuje pač najbolj mestna gospoda, katera ne more svojih grešnih kosti voditi tolikokrat na sprehod, če je vreme kislo. Kajti neka druga pesem poje: „Če je travna presuho, kmetovalcu ni ljubo. Če pa večkrat dež rosi, v srečo to ga veseli.“ Naš premil knezškof so bili v Rimu ter so imeli prvokrat priložnost, pozdraviti novega papeža. Izročili so mu pri tej priliki veliko slovstveno delo, sad zadnjega cerkvenega zbora v Mariboru. Vrnili so se že zopet nazaj v svojo prestolnico. Mnogi se še menda spominjajo velike narodne veselice v mariborskem Narodnem domu pred dvema letoma na korist družbe sv. Cirila in Metoda. Odlikovali so se na veselici tudi izvrstni pevski zbori mladeničev in mladenk iz krajev izven Maribora. Letos dne 2. julija bo zopet enaka veselica, zopet v blag naroden namen. Ko dobe naši čitatelji ta list v roke, bodo v Kamnici pri Mariboru že izvršene občinske volitve. Na veliko sredo se bo volilo. Prvokrat nastopijo tokrat tudi Slovenci pri volitvah. Želimo jim srečo! Štajerske Slovence je zastopal pri pogrebu velikega škofa Strosmajerja nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine in djakovski konzistorialni svetovalec Fr. Korošec ter dr. Serneč iz Celja. Zakaj „Štajerc“ naredi svojim čitateljem večkrat kako pridgo? Ker ve, da so je čitatelji potrebni in da zanemarjajo pridgo doma. Tako je tudi „Štajerc“ v zadnji številki zapridgal o Veliki noči. Celo lepo, toda par dni na to so imeli „Štajerčevi“ očetje v Ptujtu protestantovsko mašo. Kaj rečete na to? Pozdravljeni nam vsi vrli Slovenci!

Slovenski mladeniči in mladenke! Velika noč se bliža in na deželi se začinja novo šolsko leto. Marsikje so narodni protivniki ustanovili m-učilnice za slovensko deco, nemškutarske šole. Na vseh naših šolah se poučuje tudi nemški jezik, kakor vsi znate, a ne vzgojuje se v njih v nemškutarskem dubu. M-učilnice so pa ustanovljene za to, da se v njih vzgojijo narodni odpadniki, janičarji, besni sovražniki slovenskega jezika in priprostega kmetijskega stanu. Naši nasprotniki hočejo, da med našim ljudstvom ostane narodni razpor, da se med seboj prepirajo in sovražijo sinovi ene matere, udje enega stanu. Dokler je prepir, lahko oni ribarijo v kalni vodi in si polnijo nenasitljive žepce. Le glejte v okolice mest in trgov! Slovenski kmetje se vojskujejo med seboj in sovražijo ter se delijo med narodne in nemškutarske kmete. Meščani in tržani jih hujskajo, a zraven si pridno zidajo v okolici krasne vile in si kupujejo velika posestva. Slovenski stariši, ogibajte se toraj nemškutarskih šol, kajti one imajo le namen, vzdržati narodni prepir med ljudstvom. Nemški se vam učijo otroci tudi v takozvanih slovenskih šolah. Slovenski mladeniči, slovenske mladenke! Do vas se obračamo, da razširite te naše misli med ljudstvom ter skrbite, da slovenska deca ne bode prišla v nemškutarske šole. Na delo narodno!

„Blagovestnik“ se imenuje luteranski list, ki je začel izhajati v Ljubljani. Vsiljujejo ga že tudi po Štajerskem in celo mariborskim družbam. Pošljite vsiljeno kugo nazaj, odkoder je prišla. Še tega nam je treba! To ni Blagovestnik, nego Slabovestnik.

Nemški mladeniči pri naborih. V Gradcu so se vršili zadnje dni vojaški nabori. Ob tej priliki se je pritoževal list „Grazer Tagespost“, da je nastopanje nabornikov po mestu nezgodna nadloga za meščane. V velikih gručah so tulili in rjaveli, da je bilo groza, in na cesti napadali mirne ljudi. V soboto so napadli surovo dve sprehajajoči se dami iz plemenitih krogov, ki sta se šetali po mestu. Eno od njih je sunil nek rekrut z vso močjo v prsa. Taki dogodki so uprav divjaški, in čudno je, da graška policija pusti, da si dajo fantje duška na tak način svoji roparski navdušenosti. Napram temu so se slovenski fantje naborniki letos naravnost viteško obnašali.

Mariborski nemški trgovci še nikdar niso slovenskemu kmetu nič dobrega storili. Če kmetičam na glavnem trgu pokupijo piščeta, mleko, jabolka, sočivje, to vendar za kmeta ni nobena milost, saj tudi nemški trgovec ne more od zraka živeti. Sicer pa nemški trgovci ne podpirajo slovenskih dijakov; ne darujejo nič za slovenska društva; če se pobira za slovenske pogorelce, je trgovec najmanj med njimi; pri vsakih volitvah pa so naravnost proti kmetom ter jih hočejo izriniti iz vseh zastopov. Vendar v Mariboru se počasi naseljujejo trgovci, ki so napram našemu slovenskemu ljudstvu drugega mišljenja, ki so jim v vsem prijazni. Že je več trgovin treznih in premišljenih trgovcev v Mariboru, tudi v tem oziru Maribor napreduje. Tako so trgovine za jestvine: Vertnik v koroškem predmestju, Hercog v gornji gosposki ulici, Berdajs na Zofijinem trgu; za razno blago: Ulaga v graškem predmestju; za železnino: Perstec v magdalenskem predmestju. Kmetje, podpirajte svoje ljudi!

Orehovas pri Mariboru. Slovenski mladeniči iz Orehove vasi so bili dne 6. aprila pri naboru v Mariboru. Popevali so po mestu dostojno, a navdušeno slovenske pesmi. Potem so se oglasili tudi v našem uredništvu in si ogledali tiskarno. Slava vrlo narodnim mladeničem, naj se vam dobro godi tudi pri vojaki!

Iz ormoškega okraja. Nedavno grem iz Ormože proti Veliki Nedelji, ko slišim med domu gredečimi učenkami slovenske in nemške šole, katere so ravno prejeta šolska naznanila pregledovale, sledeči razgovor: „Jaz imam tri ‚gute‘, jaz pa 5, 6...“ „Me Slovenke pa samo po enega, in če jih imate ve izdajice tudi po več, nas vendar ne boste ‚pogutnile“.“

Iz Rečice v Savinjski dolini. Velik požar je nastal v Vimpasleh dne 4. aprila okoli pol 11. ure ponoči. Pogorela so tri okolja. Ogenj se je unel v gospodarskem poslopju Franceta Vratnar in je v njem zgorelo 8 glav goveje živine. Mariji Stampfel je pogorelo gospodarsko poslopje, 72 letni fant Jože Tlakar ter 4 govedi in 6 svinj. Jožefi Rozenštajn je pogorel kozolec in nekaj vozov in poljskega orodja. Mislimo, da je zanetila hudobna roka. Iskreno se zahvaljujemo rečiškim in mozirskim ognjegascem, ker so prišli na pomoč ter zabranili, da se ni ogenj še bolj razširil.

Sromlje pri Brežicah. Neki dopisnik je kvasil nekaj o občinskih volitvah in

štajercijancih. Po tem dopisu soditi, bi mislil širji slovenski svet, da se imajo pri nas narodnjaki boriti se „Štajercivo“ stranko. Ne vem, ali je dopisnik tako neumen, ali je tako zloben, da ne ve, ali noče vedeti, da ni pri nas nobene protinarodne stranke. V dokaz temu navedem samo zadnje deželnozborske volitve; izmed sto glasov ni bil ne eden za Bračka, ampak vsi za g. dr. Ploja. Kje pa so tedaj štajercijanci ostali? Ali ti ni znano, ti dopisnik, da je uprav med istimi, ki so ugovor vložili, več jih naročenih na „Slov. Gospodarja“? Mnogo somišljenikov je tudi naročenih na „Naš Dom“. Dalje ti tudi ni znano, da je uprav eden bivši agitator gospoda župana naročnik „Stajereca“, drugi pa enega nemškega lista, kateri gotovo ni katoliški, še manj pa naroden. Kaj ne, oni gospod iz Celja je tudi naroden, kateri je dal svojemu viničarju pooblastilo, naj z vami voli, a sam je pa pri volitvah v okrajni odbor celjski z Nemci in nemškutarji volil? Čast taki narodni stranki! Kaj se delate bolj narodne kakor ste, druge pa lažljivo obrekujete! Slednjič vam bodi povedano, če še ne veste, da je le brezobzirnost g. župana in njegove žene vzrok ugovora, zlasti ker so se volitve nepravilno vršile in ker gosp. župan njemu neljube občane smatra brez pravic, katere nam gredo po § 8 občinskega reda. Kdo tedaj kali mir? Ali nam ni dano, da se potegnemo za pravice? Mi pa, ako le to doženemo, da se bode pri prihodnjih volitvah postavno ravnalo, namreč da ne bo gospodu županu neljube volilce njegova žena izzivala, katera sploh nima ničesar pri volitvah iskati, se ne urežemo, ampak svoj namen dosežemo. Tudi se bomo upali uporabiti skrajna sredstva, za pravico iti v boj, kjer si bomo gledali iz oči v oči! Vložitelji ugovora in naročniki „Slovenskega Gospodarja“, Martin Kostreva, Jože Petan.

„Straža“ na Dunaju. To vam je bil krasen večer na Dunaju, dne 3. t. m., kajti ta dan so prvič zadonele tamburice v krogu zbranih Slovencev, pod vodstvom vrlih gospodov bratov Fras od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Vrle gospodične so nas ves večer razveseljevale s prekrasnim petjem. Krstili smo tudi ta večer, namreč v nedeljo, naše tamburaško društvo z imenom: Prvo slov. katoliško tamburaško društvo na Dunaju. Slavni govornik g. Rebol je v jednatih besedah polagal na srce poslušalcev pravo ljubezen med zakonskimi. Počastito nas je ta večer tudi mnogo čeških gostov, katerim je kaj izvrstno ugajala tamburaška godba.

Koroške misli. Hvala Bogu, dočakali smo Veliko noč. Ali ste že slišali kuko-vico peti? Jaz že. Samo denarja tedaj nisem imel seboj — zato pa ne vem, če me bo cesar kaj rad imel. Za veliko noč dajajo ljudje „pisanke“. Komaj smo doma otroci dočakali, da so nam „gotica“ ali „getej“ (boter, botra) poslali pisanko, lep šartelj, v katerem je tičalo nekaj cvenka in pa dve jajci. To smo bili veseli! Ali vi tudi? — Vstajenja dan se približuje. Kar je dobrih slov. koroških fantov, so že duševno vstali, opravivši sv. spoved in zato bodo na dan vstajenja še večje veselje občutili. Fantje, vstanimo tudi mi v vsakem oziru — v verskem in narodnem! Zdravimo se iz dolgotrajnega zimskega spanja — glejte kako lepi dnevi so! Vse je veselo v ljubi vigredi. Veselimo se tudi mi! Po koroških

gorah in dolinah naj zadoni zopet lepa slovenska pesem naših fantov, da se bo razlegalo od gore do gore in dramilo zaspance. Dežele, ki je tako lepa, ki je tako slavna, ne dajmo sovražniku v roke! Kako jo pa branimo? Vsak slov. koroški fant naj ljubi svojo domačijo, kjer je vzrastel, naj gleda, da mu jo nekdanj, ko bo on gospodaril, ne bodo prodali in da bo zmiraj bolj uspevala. Zato pa bodimo trezni in pametni! Vsem slov. koroškim fantom vesele velikonočne praznike! Na svidenje po Veliki noči! — Koroški fantje — mi smo mi — pa po naših žilah teče kri itd.! — Kaj ne?

Koroška kmetijska družba in Slovenci. Na Koroškem imamo kmetijsko družbo, ki je ustanovljena za celo deželo in njena skrb mora biti, da nepristransko podpira kmetijsko prebivalstvo v deželi. Koroška kmetijska družba pa ne dela tako. Ona ima vedno in povsod dvojno mero: za Nemce večjo, za Slovence manjšo. Nemškega kmeta podpira v poljedelstvu, sadjarstvu in živinoreji z vsemi svojimi močmi, dočim vrže slovenskemu kmetovalcu le tu pa tam kako mrvice svoje milosti. Za Nemce ima kmetijska družba več potovalnih učiteljev, za Slovence pa samo enega. Za tega dobi družba od poljedelskega ministrstva letnih 2000 K, a učitelj dobi le — 600 K, ostalih 1400 K pa se porabi za nemškega potovalnega učitelja! Tudi časopis „Mitteilungen“ izdaja družba, a ta je ves nemški. Slovenski kmet plačuje sicer letno 4 K, kar je pa vendar preveč za zavijanje s tem listom, ker za drugo ga kmet ne more porabiti. In vendar bi kmetijska družba ne smela delati nobenega razločka med Nemci in Slovenci.

Ciril-Metodove podružnice na Koroškem, pozor! Sedaj prihaja čas za zborovanja. Pametna misel se je sprožila na obnem zboru celovške podružnice, naj se bi vse koroške podružnice združile in skupno reševale pereča šolska vprašanja. Torej na delo! Obuditi je treba zaspance. Ljudstvo potrebuje pouka!

Kmetije za kmetije prodajajo kmetije na Spodnjem Koroškem. Planinci, ki so prodali kmetije grofu, kupujejo posestva, ki ležijo bolj „pri deželi“. Kam jadramo?

Dobrlaves. Danes, dne 15. aprila se je vršil pri nas žalosten veličasten pogreb rajnega mil. g. prošta Luka Vavtičarja. Rajni gospod so se pred kratkim podali v krapinske toplice na Hrvaškem si zdravja oziroma olajšave svoje boleznis iskat. Srčca pa jim ni bila mila. Vrnili so se domov; a na potu nazaj domov jih je na restavraciji v Zidanem mostu zadela srčna kap. Prepeljali so jih od tam po železnici v Dobrlaves. In danes se je vršil ob ogromni udeležbi ljudstva velikanski pogreb. Osem in dvajset g. sobratov duhovnikov jih je spremljalo k zadnjemu počitku. Pogrebno opravilo so opravili tinjski g. prošt. Lepo sta prepevala dobrolski in šmiholjski moški zbor ubrane nagrobnice in pri sv. maši smo imeli priložnost poslušati lepe glasove cerkvenih pevk. Da bi tako cerkveno petje imeli drugod na Koroškem! Ko so dekanjski administrator, g. župnik Aplen iz Železne Kaple navzočim polagali na srce, naj prosijo Boga rajnemu g. proštu za vrednega in vnetega naslednika, tedaj so pač vsem govorili iz srca. Vriva se nam žalostna misel. Vsled smrti ali upokojenja se prazni toliko slovenskih župnij; a duhovnikov primanjkuje zmiraj bolj in bolj. Drugih gospodov imamo dovolj, le duhovnikov

ne. In potem še kvasijo fortšritlerji, kako dobro se jim godi.

Smarjeta pri Velikovu. Ker je lansko leto tudi naša važenberska občina bila po toči hudo prizadeta, mnogoterim posestnikom posebno v želinjski in šentjurski fari hudo prede za seme. Zato nas veseli, da je dobila naša občina od 15 in pol milijona kron, katere je državni zbor dovolil v podporo ponesrečnim deželam, 1600 kron, s katerimi se bode nakupilo semenjsko žito. Da bi le letošnja delitev ne povzročila toliko jeze, kakor lani. — Občinska pisarna, ki je prej bila v Šmarjeti, se sedaj nahaja pri novem županu Kušarju na Holmu. — V Košu nad Šmarjeto stoji hiša, kjer se pravi pri „Hajdiču“. Poslopje, že prav staro, je lastnina Perunževa. V četrtek, dne 6. aprila nastal je popoldan naenkrat grozen vihar, ki je bil tako močen, da še niti Hajdič ni mogel pred njim ubraniti svojega skednja. Podrl ga je veter. Tako se norčujejo ljudje. Posestnik pa se radi te šale nikakor ne jezi. Pravi: Naj govore šaljivci, kakor se jim ljubi, da bi mi le pomagali postaviti mesto starega novi močen skedenj. — Na praznik žalostne matere božje smo imeli pri nas tri sv. maše. Hvala Bogu in Mariji. Farani so v velikem številu sprejeli sv. zakramente. Pobožnost z devetdnevnic na čast s trnjem kronani božji glavi smo opravljali pri nas in pri Št. Jurju. Kaj lepe sveče so po navadi darovali v Št. Jurju. — Osemnajst mladeničev je bilo iz naše občine potrjenih pri naboru v Velikovu.

Št. Rupert pri Velikovu. Pred dobrim mesecem je umrl na Raštatuznani veliki posestnik Rak. Zgodi se pač malokdaj, da bi kdo na smrtni postelji sprejel kar na enkrat štiri sv. zakramente. Bil je spovedan in obhajan, podelilo se mu je sv. poslednje olje in nazadnje se še je dal v pričo dveh mož poročiti in pozakoniti svoje nezakonske otroke. Pač redki slučaj. — V nedeljo, dne 2. apr. je sedelo v Rakovi gostilni več kranjskih tesarjev, ki v bližnjem Hinkovem gozdu obrezujejo les. Tudi neki celovski fijaker, ki je vozil nekega agenta, je bil tam. Okoli desete ure zvečer se podajo tesarji domov, in sicer je šel Jož. Zahoda, star okoli 60 let in doma v Hotederšici blizu Logatca na Kranjskem, naprej, tovariši pa so zaostali in se pogovarjali pred gostilno. Za Zahodo se je odpeljal tudi fijaker. Ko dojde tovariši tesarja Zahodo, ga najdejo na cesti ležečega, na glavi močno ranjenega in še le malo živega. Kmalu na to je umrl. Najbrž je fijaker Zahodo, ki je bil pijan, povozil. — Hudo je prizadet vsled nesreč pri otrokih kmet Krhko v Mrzli vodi. V teku dveh dni ste mu umrli obe hčerki Cirilica in Marta. Imel je dva mrliča naenkrat v hiši. Bog potolaži žalujočo rodbino.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico priredi na belo nedeljo ob treh popoldne zborovanje pri Fari. Slovenci in Slovenke pridite v prav obilnem številu. Nastopi tudi tuj govornik, katerega še niste slišali.

Medgorje. Občinske volitve v Medgorjah na Koroškem, kjer so v dveh razredih zmagali nemčurji, so vzlic slovenski pritožbi potrjene. Tako bi bila ta dosedaj slovenska občina za tri leta izročena v roke najhujšim sovražnikom slovenskega prebivalstva. Slovenci se pritožujejo na upravno sodišče.

Sveče v Rožni dolini. Dne 3. t. m. je bil v Borovljah vojaški nabor. Iz naše občine je bilo 11 mladeničev potrjenih. —

Dne 10. t. m. se je tukaj pri zgradbi železnične proge ponesrečil 17. letni Jožef Jesenko. Ta proga je tako izpeljana, da teče v bregu skozi farovski gozd. In tukaj prevažajo z železnimi vozovi kamenje iz hriba v ravnino. Ravno ko so prišli vozovi, je ta mladenič padel. Voz, napolnjen s kamenjem, je šel čez njega in mu popolnoma zmečkal eno roko in nogo, tudi v obrazu je bil hudo poškodovan. Prepeljali so ga v celovško bolnišnico.

* * *

Otroka skuhala. Pred nekaj dnevi je kopala v Siemianowitzu v zahodni Prusiji neka žena svojega dveletnega otroka, istočasno pa je hotela iti v prodajalno. Da bi se voda ne shladila, je postavila kovinasto banjo z otrokom na sredo ognjišča, kjer je gorel le slab ogenj, na katerega je pa ravnokar naložila novega premoga. Medpotoma je pa srečala žena neko prijateljico, s katero sta si imeli toliko zanimivega povedati, da je mati pozabila na svojega otroka in banjo. Ko je prišla čez kake ure domov, je zagledala strašen prizor: voda v banji je vrela, v njej pa je ležal mrtev otrok skuhan.

Ena največjih stavb na svetu bo pač v kratkem izgotovljeni železniški most čez mogočno reko Sambezi v sredini Afrike, nekaj sto metrov pod Viktorijskimi slapovi. Most se vzdiguje 400 črveljev nad rečno gladino in bo imel le eden velikanski obok. Vlak bo vozil čez most štiri minute. Zdaj pa prevažajo stavbni material z enega brega na drugi breg z zračno železnico, kar je skrajno nevarno.

Čudno življenje imajo prebivalci onih občin, ki meje na velikansko Kruppovo strelišče v Essen-u. (Tovarna Kruppova izdeluje topove skoro za vse države.) Ti prebivalci morajo imeti razum svojih hiš še podzemski bivališča, v katera naj beže, kadar streljajo na streljšču z granatami in bombami za poskušnjo. Zato pa dobijo odškodnine po 30 mark na dan. Živina sicer sme ostati v hlevih, a če jo pobijejo, dobijo lastniki dobro plačano. Ravnotako se dobro povrne vsa škoda, ki se med streljanjem zgodi na poslopjih. Otroci teh naselbin zaslužijo tekom leta lepe novce. Ker morajo v dneh strelnih vaj narediti velike ovinke mimo strelišča, dobe istotako lepo odškodnino. Pogodbo med tovarno in naselniki, ki se sedaj potekla, bodo obnovili za nadaljnih 30 let. Z ozirom na dejstvo, da bo posej še veliko več strelnih vaj, ker bo čimdalje več vojsk na svetu, se odškodnine izdatno zvišajo. Vsak naselnik dobi na leto 400 mark mesto dosedaj 129 mark. Število letnih strelnih vaj se pa tudi zviša na 150. Če pa je število vaj še večje, se odškodnina znatno poviša.

Kaznovana skopost. Slavnega slikarja Mihaela Angela je dal poklicat k sebi neki bogataš, ki pa je bil jako skop. Želel je, da bi mu naslikal na steno podobo iz sv. pisma stare zaveze, kako beže Judje čez Rudeče morje pred Egipčani. Vendar se dolgo nista mogla pogoditi za ceno, ker je Mihael Angelo zahteval veliko svoto. Po dolgem barantanju se je posrečilo bogatašu pregovoriti umetnika, da mu naredi sliko za nizko ceno. Mihael Angelo pa je skopuha hudo kaznoval. Namazal je celo steno z rudečo barvo in naznanil bogatašu, da je slika gotova. „To je rudeče morje“, reče prišlemu bogatašu. „Kje so pa Izraelci?“ vpraša ta začudeno. „Ti so že čez morje

ušli!“ „In kje so Egipčani?“ „Ti so pa v morju utonili“, pravi slikar. In z dolgim nosom je odšel skupuh.

Pravičen sodnik. Neki Arabec je umrl. Zapustil je 17 velblodov. V svoji oporoki je zapisal, da dobi njegov starejši sin polovico, srednji tretjino in mlajši deveti del od vsega. Ker niso hoteli razkosati enega velbloda in vsled tega niso mogli deliti in se zjediniti, šli so h kadiju (sodniku) in mu razložili celo zadevo. Kadi pokliče pred se vse tri sine in da pripeljati vseh 17 velblodov na dvorišče. Nato si izposodi od soseda še enega velbloda, katerega postavi k prvim, tako da je bilo 18 velblodov. Sedaj jih začne deliti. Prvi sin dobi polovico, torej 9, drugi tretjino, torej 6, tretji devetino, torej 2 velbloda. Razdelil je torej 9, 6 in 2 = 17 velblodov in osemnajstega je dobil zopet sosed nazaj. Sinovi so bili s tem deljenjem zadovoljni, kajti vsak je dobil več, kakor mu je pristojalo.

S čim zdravijo Japonci rane. Marsikateri zdravnik v japonskih lazaretih se je čudil, da se rane Japoncem tako hitro zacelijo. Japonci zdravijo rane — z ogljem od slame. To „oglje“ ima izredno lastnost, da popije z nenavadno hitrostjo vse tekoče materije iz rane in se vsled tega rana nenavadno hitro zaceli. Za napravo tega slamnataga oglje je dobra vsaka slama, bodisi sveža ali stara, dobra ali gnjila. Pač pa rabijo Japonci za to slamo od riža. To slamo zažgo na kamenitih tleh kake čumnate, potem, ko so okna in vrata dobro zaprli, da zabranijo pristop kisiku. Tako napravljeno oglje je popolnoma prost vseh bakterij in ne stane skoro nič. To sredstvo je iznašel japonski zdravnik Kirkuzi.

Zbirka otročje modrosti, kakoršna bi tudi pri nas na Slovenskem delala obilo zabave odraslim, je izšla te dni v Londonu pod naslovem „Childrens Answers“. Nekaj listov iz te zbirke utegne zanimati tudi naše čitatelje, ki se iz njih lahko prepričajo, da je vsak otrok, odnosno vsak človek — rojen šaljivec. — Neka mati vpraša svojega sinčka, zakaj je malega Mojzesa (v zgodbah sv. pisma) njegova mati skrila v ločje? „Zato, ker ni hotela, da bi mu koze stavili“, je odgovor. — „Kaj je čudež?“ vpraša neki učitelj v šoli. „To, kar se v Ameriki zgodi“. — Neki škotski učitelj vpraša v šoli učence, katerim je razlagal iz zgodovine slučaj z Ananijem in Safiro: „Zakaj Bog ne kaznuje vsakega lažnjivca s smrtjo?“ Odgovor: „Zato, ker bi potem kmalu nobenega človeka na svetu ne bilo.“ — Neka mati je karala svojo hčerko, ker jej je pojedla jakolka, iz katerih je hotela narediti jabolčno jed. Naslednjega dne je vprašal učitelj v šoli to deklico, zakaj je Bog Adamu in Evi prepovedal jesti jakolka? Odgovor: „Zato ker je hotel iz jakolk delati jabolčne jedi“.

Prebrisana gospodinja. Znano je, da ima kokoš navado, vselej pogledati jajce, ko ga znese. To navado je izrabila neka prebrisana gospodinja. Šla je in dala napraviti pod gnjezdo kokoši majhna vratica, ki so se odprla, kakor hitro je padlo jajce na nje. Jajce je potem zdrknilo v spodaj privezano posodo, na kar so se vratica zopet sama zaprila. Ko je torej kokoš znesla prvo jajce ter ga hotela pogledati, ni ga bilo nikjer. Mislila je, da se je zmotila. Vsedla se je torej nazaj na gnjezdo in znesla drugo jajce, katerega zopet ni

mogla najti, ker je zginile skozi vratica. Na ta način je znesla vsaka kokoš po štiri jajca na dan namesto enega. Če ne verjamete, poskusite!

„Krivi preroki“.

Pod tem naslovom je izšla v Celovcu knjiga kot darilo družbe sv. Jožefa, katero so ustanovili katoliški Nemci po vzgledu Moborjeve družbe. Spisal je knjigo znani nemški ljudski pisatelj Fr. X. Wetzel (sedaj že pokojni). In koga pač naziva z laskavim naslovom „krivi preroki“? To so socijalci, sociji ali socijalni demokratje, po naše „rudečkarji“, „največja nevarnost sedanjega časa“. Pred temi preroki torej sviri pisatelj v celi knjigi in kako jih označuje: Socijalni demokratje nočejo Boga, ne marajo nič slišati o Kristusu in njegovi cerkvi. O posmrtnem življenju nočejo nič vedeti. Vero hočejo izbaciti kakor iz družine tako iz šole in v obče iz vsega življenja — ker je človek po njihovem lahko „pošten“ brez vere. Posledice temu so še druge strašne zmete: države ne pripoznavajo in v obče nobene avtoritete ali gosposke nad seboj. Ljubezen — Bog nas varuj, oznanjujejo prosto. O lastninski pravici pa imajo kar grozne pojme. Vse bi moralo biti vseh. Seveda se vse to ne da izvesti in so le prazne sanje in lepe besede, ki jih sipljejo nezavednim in slepim množicam njihovi voditelji v oči. — Bilo bi pa tudi strašno, ko bi se kedaj vse to uresničilo. Mislite si samo svet brez vere, gosposke itd. Tedaj bi še le svet podivjal — in človeka groza spreleti, če gleda le v duhu tako socijalno-demokratsko državo. Zato so to krivi, strašni preroki.* Prihajajo res v ovčji obleki, s sladkimi besedami in obljubami — namreč zlasti voditelji teh družb, ki se pri tem ravno najbolj bogatijo, česar pa ne vidijo zaslepljeni rudečkarji.

Glavni voditelji so židje milijonarji. Teh svojih obljub seveda ne mislijo izpolniti — saj bi tudi zanje same ne bilo dobro — potem bi namreč tudi oni morali izročiti ubogim delavcem svoje milijone. Pač pa onesrečijo toliko družin in milijonov delavcev na tem, gotovo pa za oni svet. Tudi pri nas Slovencih je nevarnost pred socijalnimi demokrati velika. Koliko žrtev je že zahtevala od naših sinov! Ubogi mladeniči gredo mnogokrat na tuje — zlasti kot zidarji ter prihajajo domu z nazoni, da je človeka kar strah. Zapeljali so jih po mestih brezvestni „preroki“ z novimi mislimi in besedami. In kar je novega, to rad sliši naš človek, zlasti še ako ugaja njegovi pokvarjeni naravi. Toda ako bi naši ljudje le količkaj pazili — saj niso navadno slabe glave — ter take čudne besede in nove nauke le nekoliko premišljevali ter preudarjali, a jih ne kar slepo verjeli ter srkali vase ta strup — lahko bi se takim „gospodom“ obranili ali jih celo osramotili in v zadrego spravili, ker večina teh naukov bije v obraz zdravi človeški pameti.

Omenjena prigodbica se glasi:

„Bradač, strasten socijalist, ima v polno natlačeni gostilni pri „belem jagnjetu“ navdušen govor. Med drugim se huduje tudi nad tem, kako nas duhovniki stiskajo,

Ker pa večini naših cenjenih bralcev knjiga ni na razpolago, ne morem si kaj, da jim ne bi podal posebno zanimivo prigodbico, ki jo pisatelj omenja v uvodu svoje knjige in po pravici sviri pisatelj, naj se jih kristjani varujejo.

sovražijo in gulijo. G. Bradač konča svoj govor med odobravanjem in ploskanjem z rokami. Z zmagovalnim nasmehom na ustih se vsede, kar zaprosi nekje v zadnjih vrstah nekdo za besedo. „Ej, župnik M.“ se sliši mrmranje po dvorani. Župnik M. pa začne: „G. Bradač je govoril ravnokar o stiskanju od strani duhovnikov. Tudi jaz pripadam k tej vrsti ljudij. Jaz sam moram pripoznati, da sem gospoda Bradača mnogokrat stiskal“. — „Aha“, se sliši od vseh strani. — „Da, pogosto sem ga stiskal“, nadaljuje župnik, ne mene se za opazke. „Štiri leta bodo od tega, kar mu je umrla žena. Ob grobu sem govoril besede krščanske tolažbe in ker mi je bilo srce ginjeno, stisnil sem žalujočemu soprogu, gospodu Bradaču, prisrčno njegovo desnico. To je bilo prvo „stiskanje“. Nekaj časa za tem sem zvedel, da je gospod Bradač zaradi socijalističnih nastopov izgubil delo, ter da vsled tega hudo strada s svojimi ubogimi črviči. Šel sem torej k njemu, stisnil mu zopet roko pa tudi nekaj v roko, kolikor sem pač premogel. To je bilo drugo „stiskanje“. Nekaj tednov pozneje potrka nekdo na moje duri. Gospod Bradač vstopi ter me prosi, da bi se zavzel za njega pri gospodarju, naj mu vendar da zopet dela. Zopet sem mu stisnil sočutno roko in se obrnil do gospodarja ter dosegel, da je prišel gospod Bradač vnovič k zaslužku. To je bilo tretje „stiskanje“. In zato stojim danes, gospoda moja, pred gospodom Bradačem tukaj kot ubogi grešnik ter vam moram priznati: Tako sem ga jaz pogostokrat „stiskal“. — Nasmehovanje si slišal ta hip po veliki dvorani; vseh oči so se uprle v gospoda Bradača. On je pa obsedel in čutil nekaj kakor žareče oglje na svoji glavi. Konečno vstane in pravi: „Da, ko bi bili vsi takšni, kakor ste Vi!“ — Dalje ni mogel izpregovoriti ničesar več.

Takšni so socijalni demokrati in pa tudi drugi sovražniki cerkve. Zmerjajo in lažejo, kar se da, o cerkvi, duhovnikih in sv. katoliški veri. Ako jih pa vprašaš, kaj so jim duhovniki žalega storili, ti ne znajo ničesar odgovoriti ali k večjemu kakšno laž, ki jo večidel najdejo v svojih nesramnih listih. Po svojih shodih, časopisih in knjižicah, ki jih mečejo med narod, zasajajo neizmerno sovraštvo v srca nezavednih in slepo jim sledečih delavcev do cerkve in vsega, kar je nam svetega, lepega, dobrega.

Socijalni demokratje torej so krivi preroki. Obetajo svojim privržencem zboljšanje bednega stanu, obetajo blagostanje in srečo, obetajo nebesa na zemlji (kajti v posmrtna ne verujejo, ker jih itak za nje ni, zato hočejo imeti nebesa na tem svetu, kar je kakor veste, strašna zmeta). V resnici jih pa ogoljufajo in spravijo ob časno in večno srečo. Varujte se jih!

Fr. L. Slav . . .

Krava.

B-k.

Gospod učitelj so dali malim učenjakom drugega razreda za domačo nalogo, naj opišejo „kravo“. Žužmanov Pepček je najbolj prebrisana glavica v drugem razredu in zato je on to nalogo tudi najbolj imenitno izdelal. Ker imam jaz to veliko čast, da sem njegov sosed in Pepčekov osebni prijatelj, mi jo je pokazal, toda le pod pogojem, da nikomur o tem ne črhnem niti besedice. Zato pa samo vam, predragi mi čitatelji „Našega Doma“, zaupam to

skrivnost in vas prosim, da za božjo voljo Pepčeku tega ne poveste.

Torej Žužmanov Pepček je v domači nalogi kravo tako-le popisal in narisal:

„Krava ali po domače bimba, ima spredi dva roga, vzadi pa samo en rep. Od trupla proti zemlji visijo štiri noge, a rogovi gledajo navzgor. Naša bimba pa je enkrat v temi butila v zid in je zgubila pri tem en rog, katerega pa zdaj oče nosijo, kadar kosijo na travniku. Noge so navadno vse štiri enako dolge in imajo precej velike nohte. Rep pa nima nohtov. Rep ima krava zato, da odganja muhe in druge štirinogate živali in pa da našo Micko ošvrkne po licu, kadar jo molze. Najrajši je krava zeleno travo, ki se pa v vimenu spremeni v belo mleko. Vime je malo večje ko moj klobuk, samo, da ni tako črno. Kadar je krava posebno vesela, tedaj vzdigne rep precej visoko in se spusti hitro v dolino. Krava nam daje mleko, ki je tako dolgo belo, dokler ga ne zmešamo s kavo. Pa tudi meso od krave je dobro, samo da ga pri nas redkokedaj jemo. Zdaj bo že skoraj leta, da ga nismo jeli. Sedaj jemo svinjsko meso. Krava nam tudi daje kožo, ki pa ni za jesti, ampak za črevlje. Kadar je krava jezna, sune z rogovi, ali pa brene z ного. Mene navadno brene.

Dokler je krava še čisto mala, ji pravimo tele. Včasih pa rečejo oče tudi meni tele, kadar prezeče z nožem klobuk, ali pa kadar vržem Jurčeka v potok. Kadar se krava pase, zmirom gleda, kje je detelja ali pa korusa. Včasih vkrade kaj detelje. Zato pa je tepena. A navadno ni dolge jezna in kmalu pozabi.

Gospod učitelj so rekli, da ubogi ljudje imenujejo kozo kravo. A koza je navadno manjša ko prava krava. Zato pa ima koza mustače, katerih še pri navadni kravi nisem videl. Mleko je pri obeh belo. Vendar pa krava drugače reče, kadar je lačna, kakor koza. Tudi se mladi kozi ne reče tele, kakor mladi kravi. Tudi je krava lepše ime kot koza. Ondan so oče rekli naši Micki, da je koza, pa je rekla, da noče biti koza. — Koza ravno tako rada je sol, kakor jaz sladkor.“

Poslano.

Slovenski kmetje in posestniki! Opozarjamo vas, da pristopite k domači zavarovalnici v Ljubljani, katera sprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, poljskih pridelkov in proti poškodbam zvonov, zavarovanja na doživetje smrti ter proti vsakovrstnim nezgodam. Ta je edina slovenska zavarovalnica, katera sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Izplačuje škode jako kulantno, kar pričajo mnoge zahvale. Ker ima ta zavarovalnica tudi postavno vloženo zaklad in še protizavarovanje, je popolnoma varno. Torej Slovenci, rabite geslo „Svoji k svojim“ ter pristopite k domači zavarovalnici.

Glavno poverjeništvu za Štajersko je v Mariboru, Fabriksgasse št. 21 za Narodnim domom.

Listnosa uredništva.

Somonoše pri Radgoni: Klingenstejner bo menda prej skril giftno krotko, če ne, pa nam tedaj poročajte! Pozdrav! — Sv. Urban na Kozjaku. Išči ga: Zglasite se pri nas o priliki zaradi zadnjega dopisa!

Kdor želi imeti lepo podobo

ki predstavlja Mater Božjo v zvezdi in slovečo remarsko cerkev Novo Štifo pri Gornjem gradu, naj si je naroči, dokler jih je dobiti. Velikost podebe je 56x44 cm. Cena 2 kroni s poštnino. Zeložil in razpošilja proti predplačilu ali povzetju

Ivan Remšak,
trgovec, Nova Štifa, pošta Gornji grad
(Štajersko). 10 1

Ponos vsake gospo-
dinje je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospo-
dinjstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.

ooo
Zahtevajte le izvirne zavoje
z imenom "KATHREINER".

12 2-1 Harmonij,

popolnoma nov, še nepokvarjen, polgramat čen na štiri vrste, zelo fino izdelan, se po nizki ceni prodaja Kje pove uredništvo "Našega Doma".

Cepljene trte

na Portalia in sicer: Zlatna bela, muškataleca, mozlec, ortliber, traminer, Burgunder beli, Burgunder modri, porting zar, ruander, laški ribček, mali ribček, silvanec, najboljše kakovosti, dobro ukoreninjene, prodaja 100 komadov po 20 kron, pri večjem odvetju pa se ceneje

P. SREBNE, Maribor

Tegethofova cesta 23. 5 (5-5)

Razne
uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Java Kava

direktno od pridelovalca.

Pošilja se vrečica s 5 kg colnine prosta brez vseh stroškov na vsake
poštno postaje

— surova: —
Marka Javoflor najfinjša . . . fl. 6 65 * Javabrazil mešanica . . . . . fl. 5 75
Marka Javoflor fina zelena . fl. 6 20 Kapucinska mešanica, žgana fl. 7 —

Čaj 1 kg gl. 2 80, gl. 4 —, gl. 5 50.

TURK & DR.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.
Trst, Acquedotto 62.

31 9-12

Cement najboljših vrst,

kakor tudi **smodnik**

prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah
13 1-1 trgovina

pri Smolniku v Prevaljah.

Najboljša semena za zelenjavo, cvetlice

in poljske rastline

se dobe v trgovini

F. Holasekovega naslednika J. Sirk, Maribor

Glavni trg, rotovž.

7 3 7

Trgovina obstoji že 25 let.

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča v izdelovanje

vsakovrstnih kipov, altarjev, križevih potov, božjih
grobov, božičnih jaslic, posrebrjenih svečnikov itd.

Velika zaloga * Zahtevane fotografije ter načrti
dovršenih kipov, križev in slik. * s povratno pošto.

Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago!

Delavnice z cenjenimi naročili podpirati prositi vdani

Konrad Skaza

St. Ulrich-Gröden, Tirolsko.

[4 7-12